

დამტკიცებულია ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის #2 საბჭოს მიერ, 15.07.2011 წ.

საბჭოს თავმჯდომარე, პროფ.

/რამაზ ბოჭორიშვილი/

**სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება:** გეოგრაფია, Geography

**პროგრამის მოცულობა:** 180 კრედიტი

**მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი:** გეოგრაფიის დოქტორი, Ph.D. In Geography

**სწავლების ენა** - ქართული

**სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელები:**

- ნოდარ ელიზბარაშვილი, სრული პროფესორი
- რამინ გობეჯიშვილი, სრული პროფესორი
- დავით კერესელიძე, სრული პროფესორი (კოორდინატორი)
- ზურაბ სეფერთელაძე, სრული პროფესორი

**სადოქტორო პროგრამაში მონაწილე აკადემიური პერსონალი:**

სრული პროფესორები: ნოდარ ელიზბარაშვილი, რამინ გობეჯიშვილი, დავით კერესელიძე, ზურაბ სეფერთელაძე, თენგიზ ურუშაძე, ასოცირებული პროფესორები: ლია მაჭავარიანი, დალი ნიკოლაიშვილი, გიორგი მელაძე, ცეცილია დონაძე, ეთერ დავითაია, ზესო კალანდაძე, თენგიზ გორდეზიანი, კახაბერ ბილაშვილი, ვაჟა ტრაპაიძე,

**პროგრამის საკვალიფიკაციო დახასიათება:**

ა) პროგრამის მიზანი:

სადოქტორო პროგრამის მიზანია, მომზადდეს უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტი გეოგრაფი, რომელსაც მაღალ სამეცნიერო დონეზე ექნება გათავისებული ერთიანი კომპლექსური გეოგრაფიის და ძირითადი მიმართულებების განვითარების აქტუალური საკითხები.

სადოქტორო პროგრამის მიზნის მიღწევა შესაძლებელი იქნება ბუნებრივ გარემოზე ლანდშაფტურ-ეკოლოგიური, რეგიონალურ გეოინფორმაციული სისტემების, სტიქიური პროცესების მრავალსახეობრივი სპექტრის სრულფასოვანი ცოდნის საფუძველზე.

**პროგრამის შედეგი:**

ა) ცოდნა და გაცნობიერება - დარგის/ქვედარგის ან დარგთაშორისი სფეროს უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნა, რაც არსებული ცოდნის გაფართოებისა თუ ინოვაციური მეთოდების გამოყენების საშუალებას იძლევა (რეფერირებადი პუბლიკაციისათვის აუცილებელი სტანდარტის დონეზე). არსებული ცოდნის ხელახალი გააზრებისა და ნაწილობრივ გადაფასების გზით ცოდნის განახლებული ფარგლების გაცნობიერება;

ბ) ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი - ინოვაციური კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვა, განხორციელება და ზედამხედველობა; შემუშავება ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მეთოდებისა და მიდგომებისა, რომლებიც ახალი ცოდნის შექმნაზე ორიენტირებული და აისახება საერთაშორისო რეფერირებად პუბლიკაციებში;

გ) დასკვნის უნარი - ახალი, რთული და წინააღმდეგობრივი იდეებისა და მიდგომების კრიტიკული ანალიზი, სინთეზი და შეფასება, რითაც ხდება ახალი მეთოდოლოგიის შემუშავება/განვითარების ხელშეწყობა; პრობლემის გადაჭრისათვის სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილების დამოუკიდებლად მიღება;

დ) კომუნიკაციის უნარი - ახალი ცოდნის არსებულ ცოდნასთან ურთიერთკავშირში დასაბუთებულად და გარკვევით წარმოჩენა, ასევე საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოებასთან თემატურ პოლემიკაში ჩართვა უცხოურ ენაზე;

ე) სწავლის უნარი - უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნიდან გამომდინარე ახალი იდეების ან პროცესების განვითარების მზაობა სწავლისა და საქმიანობის, მათ შორის კვლევის პროცესში;

ვ) ღირებულებები - ღირებულებათა დამკვიდრების გზების კვლევა და მათ დასამკვიდრებლად ინოვაციური მეთოდების შემუშავება, კვლევის ეთიკის სტანდარტებისა და კორექტულობის დაცვა, პროფესიული ზრდის მოთხოვნილება

**სადოქტორო პროგრამის ძირითადი მიმართულებები:**

- ფიზიკური გეოგრაფია
- გეომორფოლოგია-გეოეკოლოგია
- კარტოგრაფია და გეოინფორმატიკა
- რეგიონალური გეოგრაფია
- ლანდშაფტმცოდნეობა
- ნიადაგების გეოგრაფია და ნიადაგების ეკოლოგია
- ჰიდროლოგია და ჰიდროეკოლოგია
- ოკეანოლოგია
- მეტეოროლოგია-კლიმატოლოგია
- ბუნებათსარგებლობის გეოგრაფია
- ლანდშაფტური დაგეგმარება
- გარემოს დაცვა

**კურსდამთავრებულთა დასაქმების სფეროები:**

გეოგრაფიის დოქტორანტურის კურსდამთავრებულები შეიძლება დასაქმდნენ როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო სამეცნიერო, საგანმანათლებლო, სამეურნეო, საპროექტო და სხვა დაწესებულებებში. სახელმწიფო დაწესებულებებში უპირველეს ყოვლისა, იგულისხმება - გარემოს დაცვის, ეკონომიკური განვითარების, სოფლის მეურნეობის, ენერჯეტიკის, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის და სხვა სამინისტროები და მათი სტრუქტურები, რეგიონული და რაიონული ადმინისტრაციები, ადგილობრივი თვითმართველობა. სამეცნიერო დაწესებულებებში იგულისხმება სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები. სამეურნეო დაწესებულებებში - გარემოს დაცვის და ბუნებრივი რესურსების გამოყენებით დაკავებული ორგანიზაციები. საგანმანათლებლოში - უმაღლესი და საშუალო სკოლები, საპროექტო დაწესებულებებში - ბუნებრივი გარემოს და ბუნებრივი რესურსების შესწავლით და გამოყენების დაგეგმარებით დაკავებული სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციები, კარტოგრაფიულ-გეოინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენებით მომუშავე ფირმები და კომპანიები.

**სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:**

სწავლების მესამე საფეხურზე შემოსულ ახალგაზრდას შეძენილი უნდა ჰქონდეს: დამოუკიდებელი სამეცნიერო გეოგრაფიული კვლევის უნარ-ჩვევები. ფლობდეს ინფორმაციას მონათესავე სამეცნიერო მიმართულებების ძირითადი საკითხების და პრობლემების შესახებ, იცოდეს საქართველოს, კავკასიისა და მსოფლიოს ცალკეული რეგიონების გეოგრაფიული და გეოეკოლოგიური პრობლემატიკა.

წარმოდგენილი პროგრამის ან საერთოდ მიმართულების სპეციფიკიდან გამომდინარე დოქტორანტმა უნდა შეძლოს: დამოუკიდებელი თანამშრომლობა სხვა მონათესავე დარგების სპეციალისტებთან ინტერდისციპლინარული კვლევის დროს; ცოდნის გადაცემა და პრობლემის წარმოჩენა აუდიტორიის წინაშე; კონფერენციებსა და სხვა სახის სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობა, სამეცნიერო ნაშრომის პუბლიკაციის მომზადება.

დოქტორანტურაში ჩასაბარებელ პირს მოეთხოვება:

- გეოგრაფიის ან მისი მომიჯნავე სამეცნიერო მიმართულების მაგისტრატურის ან მასთან გათანაბრებულის დამთავრების დამადასტურებელი დოკუმენტი
- უცხო ენის ცოდნა

**სასწავლო კომპონენტი**

დოქტორანტი 60 კრედიტს მოაგროვებს თსუ სადოქტორო პროგრამების განხორციელების წესის შესახებ დებულების შესაბამისად, ხოლო 120 კრედიტს სამეცნიერო კვლევებისა და პრაქტიკული მეცადინეობების ჩატარების შედეგად. ამის

გარდა დოქტორანტს სემესტრის განამვლობაში ორჯერ ჩაუტარდება ინდივიდუალური კოლოქვიუმი, რაც გულისხმობს შესაბამისი მიმართულებით თანამედროვე სამეცნიერო და მეთოდური ლიტერატურის დამუშავებას სადისერტაციო ნაშრომთან კავშირში, კვლევის შედეგების წარდგენას ხელმძღვანელისათვის.

ნაშრომი ფასდება 50 ქულიანი სისტემით, სადაც

10 ქულა - თემის აქტუალობის წარმოჩენაა

20 ქულა - კვლევითი ასპექტის წარმოჩენა

20 ქულა - თემის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების გამოკვეთა

**სამეცნიერო კვლევებისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა:**

- გეოგრაფიის დეპარტამენტის ლაბორატორიები, გეოგრაფიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი

- პროგრამული უზრუნველყოფა

- მონაცემთა ბაზები

- უახლოესი სასწავლო და სამეცნიერო ლიტერატურა

- ელექტრონული რუკები

**სწავლის შედეგის მიღწევის მეთოდები:**

- ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი

- პრაქტიკული მეთოდები,

- დისკუსია, დებატები

- ჯგუფური მუშაობა

- პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება

- შემთხვევის ანალიზი

- ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი

- პრეზენტაციის მეთოდი

ადამიანური და მატერიალური რესურსებიდან გამომდინარე პროგრამაზე სასურველია ყოველწლიურად მიღებულ იქნას 8 დოქტორანტი